

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

Liš: slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 3873
NO. 184. — ŠTEV. 184.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.
NEW YORK, THURSDAY, AUGUST 7, 1930. — ČETRTEK, 7. AVGUSTA 1930.

TELEFON: CHELSEA 3873
VOLUME XXXVIII. — LETNIK XXXVIII.

VSE EVROPSKE DRŽAVE SO ODGOVORILE BRIANDU

ZUNANJI MINISTER BRIAND JE TRDNO PREPRIČAN DA SE BO URESNIČIL NJEGOV NAČRT

Vseh šestindvajset evropskih držav je več ali manj ugodno odgovorilo Briandu. — Zadnja je bila Švica. — Briand sestavlja posebno poročilo, ki ga bo predložil meseca septembra zastopnikom evropskih narodov. — Primerjava odgovorov.

PARIZ, Francija, 6. avgusta. — Francosko zunanje ministrstvo ima danes v rokah vse predpogoje za osnovanje "Združenih držav Evrope". Na tožadveni Briandov predlog je odgovorilo vseh šestindvajset evropskih držav. — Zadnja med njimi je bila Švica, ki je poslala odgovor danes.

V Ženevi se bo pričela prihodnji teden, obenem z zborovanjem Lige narodov konferenca, na kateri se bodo bavili z ustanovitvijo nameravane evropske gospodarske unije.

Odgovor Švice se več ali manj strinja s predlogom zunanjega ministra Brianda. Vsebuje le en pridržek, namreč, da evropska zveza ne sme vplivati na predprave Lige narodov ter da ji ne sme nalagati nobenih takih obveznosti, ki bi kakega člana dovedle do tega, da bi se izneveril svoji nevtralnosti.

Briandovi sodelavci v zunanjem uradu so začeli danes primerjati vsebino odgovorov, da spravijo v soglasje posamezne temelje.

Francoski ministrski predsednik upa sporočiti pravočasno svoj program vsem prizadetim zunanjim uradom, da bodo zastopniki narodov na prihodnji konferenci o vsem natančno informirani.

ODKRITJA O CESARJEVIČU RUDOLFU

O mayerlinški tragediji objavljajo še nadaljna pojasnila, katera je dal na razpolago grof Joseph Hoyos.

DUNAJ, Avstrija, 6. avgusta. — Neki tukajšnji časopis je začel objavljati serijo člankov, ki se tičejo zagonetne smrti avstrijskega prestolonaslednika Rudolfa in njegove ljubice Vetsere, katera so našli mrtva leta 1899 v lovskem gradiču Mayreling.

Gradivo za članke je dal na razpolago grof Joseph Hoyos, ki se je one usodopolne noči nahajal v gradiču. V člankih je rečeno, da je Rudolf najprej ustrelil svojo ljubico, nato pa še nase pomeril s pomočjo malega ogledalca, katero so pozneje našli na postelji.

Rudolf je že več tednov pred tragedijo mislil na samomor ter je o tem govoril nadvojvodi Otonu in Frideriku, vojvodi don Miguelu Braganza in slikarji Pausingeru.

Tudi baronica je pisala svoji prijateljici in guvernanti o razmerju z Rudolfom ter namigavala na samomor.

V zadnjem pismu, ki ga je pisala svoji materi, je stavek:

— Oba sva zelo radovedna, kako je na drugem svetu.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

Marko Trifković umrl

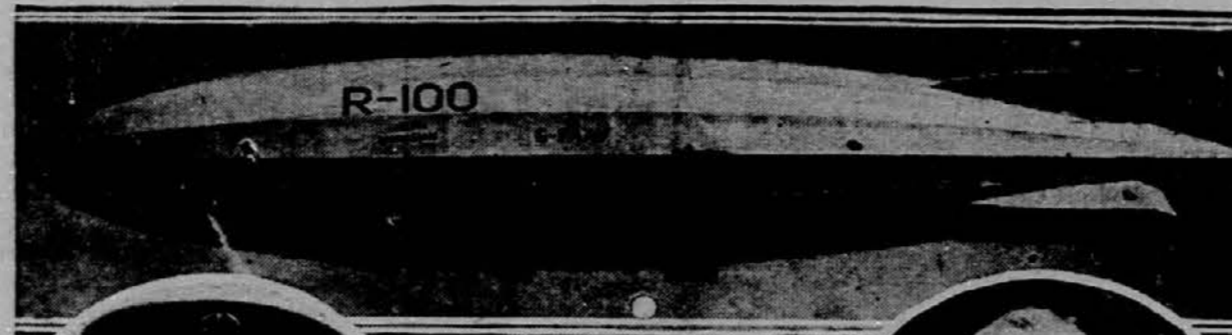
26. julija ob osmih je umrl v svojem stanovanju v Beogradu bivši predsednik vlade, dolgoletni ministar, politik in predsednik Narodne skupščine Marko Trifković.

Pokojnik ni bil dolgo bolan, pred nekaj dnevi je bil še na letovišču na svojem posestvu v Umki, kjer ga je zadela srčna kap. Zdravniki so ga pustili takoj prepeljati v Beograd, kjer so ga zdravili specialisti dr. Antič, dr. Stanković in dr. Demosten Nikolajević. Vsi napor, da bi bolnika rešili, pa so bili zaman.

Pozneje so nastopile nove komplikacije ter je dobil vnetje pljuče. Bolnika so zadnje ure njegovega življenja vzdrževali pri življenju samo s pomočjo umetnega dihanja.

Pokojni Marko Trifković je bil rojen 6. septembra 1864 v Beogradu, kjer je posejal osnovno šolo in dovršil gimnazijo ter pravno fakulteto. Leta 1887 je bil imenovan za uradnika pri beograjskem sodišču I. stopnje, pozneje pa je študiral leti dni na univerzi v Berlinu ter je nato nadaljeval svoje študije v Zürichu. Po povratku iz Zürichja je postal preiskovalni sodnik v Kragujevcu, kjer je bil izvoljen tudi za predsednika občine, kar je ostal do ukinitve ustave leta 1888. Kasneje je bil zopet sodnik v Šabcu, Kruševcu in Valjevu, upravnik kaznilnice v Beogradu, okr. načelnik v Kruševcu, inspektor in načelnik ministrstva za kmetijstvo. Za narodnega poslanca je bil izvoljen prvič leta 1906 ter je bil pozneje vojen v Narodno skupščino, katere član je bil vse do 6. januarja 1929.

ANGLEŠKA NADVLADA V ZRAKU

Odkar je angleški vodilni balon "R-100" preletel Atlantik, se bavijo Angleži z mislijo, da bi ustanovili redni prekoceanski zračni promet in s tem prekosili Nemce. Na levi spodaj je poveljnik "R-100" R. S. Booth, na desni pa major G. H. Scott.

ZA IN PROTI PROHIBICIJI

Mokračci zahtevajo na vsak način preklic prohibicije. — Demokrati v Albanyju nočejo nikakega slepomišljenja.

Sredi velikih strank v državi New York se je pojavilo močno gibanje, naj se preklic 18. amendment ter povsem razveljavi prohibicijo. Tako je na primer sprejel demokratski okrajni komitej sklepe, ki bodo naročali vsem kandidatom za kongres in zakonodajo, da bodo glasovali za preklic osemnajstega amendmenta in vse prohibicijske zakonodaje.

Demokratski komitej Rensselaer okraja je storil pred kratkim isto. V vseh teh slučajih so zahtevali brezpogojno preklic prohibicije. Pred kratkim se je vršila v Southampton, L. I., konferenca, katere se je udeležil tudi prejšnji govornik Smith. Nasvetoval je, naj se demokratska konvencija povsem odločno izjavi proti prohibiciji.

Domneva se tudi, da bo imel prejšnji govornik Smith nominacijski govor za Roosevelta in da bo senator Wagner obrazložil v svojem nagovoru glavne principe ter zahteve demokracije.

Tudi v republikanskem taboru je močno naraslo gibanje za preklic osemnajstega amendmenta, kel, da ne bodotripieorganizirane James Wadsworth mlajši je rekel, da ne bodo trpele organizirane mase nikakega kompromisa v tej stvari.

HAWKS KUŠA PREKOSITI REKORD

Včeraj zjutraj se je dvignil s Curtissovega aerodroma pri New Yorku kapitan Frank M. Hawks ter poletel proti Los Angeles. Medpotoma se bo enkrat ali dvakrat ustavil ter skušal dospeti tja v štirinajstih urah.

Poznejša poročila pravijo, da se mu je poskus posrečil.

ANGLEŠKI KRALJ TRETJI PRI TEKMI

COWES, Anglija, 5. avgusta. — Prvikrat odkar je bil bolan, se je udeležil kralj Jurij tekme za jahtami, katere je v prizoril kraljevski klub. Jahta Brittanija, na kateri se je nahajal kralj, je prišla tretja do cilja. Kralj je bil sicer nekoliko razočaran, a je vendar užival tekom dneva. Dejstvo, da se je lahko izpostavil več ur silnemu vetru, amatrajo vsi kot nadaljno znamenje polnega okrevanja.

ANGLIJA HOČE PREKOSITI NEMČIJO

Ker se je polet vodljivega balona "R-100" zelo dobro obnesel, nameravajo Angleži ustanoviti redno zračno zvezo med Anglijo in Kanado.

OTTAWA, Kanada, 6. avgusta. — Ker je angleški ogromni vodilni balon "R-100" uspešno preletel Atlantik ter kljuboval vsem viharjem in nevarnostim, je predlagal Sir Denistoun Bourney (ki je zgradil "R-100"), naj Anglija prehitu Združene države in Nemčijo ter naj uvede stalno trgovsko prometno službo med Evropo in Ameriko. Tozadevni predlog je sprožil v nekem govoru, ki ga je imel pred generalnim govornjem Willingtonom, ministrskim predsednikom Kingom, novoizvoljenim predsednikom Benetom ter raznimi drugimi kanadskimi veljaki.

Ako bo Bourneyev predlog sprejet, bodo v kratkem zgradili več balonov, ki bodo vozili z naglico 85 milj na uro ter bo na njih prostora za sto potnikov in deset ton pošte. Polet iz Anglije v Ameriko bi trajal dva in pol, polet iz Amerike v Anglijo pa dva dni.

DOBER PLEN

KEYPORT, N. J., 6. avgusta. — Suhaški agentje so izvovali pivovarno, ki je že dolj časa preskrbovala vso obal države New Jersey z dobrim pivom. Kot njenega lastnika so aretirali Edwarda Baumanna iz Jersey City. Pivovarna je imela električno hladnico ter je bila opremljena z najmodernejšimi stroji. Agenti so zaplenili 40,000 galon piva. Delavci so še pravočasno ušli skozi neka stranska vrata. V kleti je bilo deset kadi, kojih vsaka je držala po tritisoč galon.

ZDRAVNIK UMRL PRI OPERACIJI

BIRMINGHAM, Ala., 6. avgusta. V tukajšnji bolnišnici se je morala neka porodnica podvreči težki operaciji, ki je znana pod imenom "cesarska zarez". Operiral jo je dr. T. H. Williams. Tekom operaciji je pa prebledel, se obrnil k svojemu asistentu dr. Costonu in zašepetal: — Vi nadaljujte! Skrbite za bolnico! — Po teh besedah se je zgrudil mrtev na tla. Dr. Coston je uspešno završil operacijo ter rešil mater in otroka.

MISIJONARJI SO ZAPUSTILI TURŠKE KRAJE

Dosti misijonarjev je zapustilo svoj delokrog na Turškem. — Umaknili so se sekularizirski politiki Angore.

ISTAMBUL, Turčija, 5. avgusta. Stara garda ameriških misijonarjev v Turčiji je prekinila svoje delovanje ter se vrnila v Ameriko. Med njimi je cela vrsta misijonarjev, ki so bili delavni v Turčiji več kot pol stoletja.

Dr. McNaughton in njegova žena iz Washingtona, D. C. sta bila od leta 1887 v Turčiji ter sta vodila ves ta čas šole in misijone v različnih delih Anatolije.

Med drugimi, ki se vračajo, se nahaja Miss Ana Jones iz Greenville, Ohio, ki se je štirideset let mudila v Turčiji, in Miss Elizabeta Webb, sedemdesetletna starka, ki je 44 let poučevala v Adani ter poučuje sedaj v Beirut, v Siriji, k svoji sestri Mary, ki je istotako posvetila 40 let svojega življenja misijonski službi ter je lansko leto stopila v zaslužni pokoj.

Nadalje odptovala tudi Miss Šarlota Willard iz Minnesote, ki je bila od leta 1897 delavna v ameriškem misijonu v Merzifoun.

Ameriški misijonarji so se morali v zadnjih letih prilagoditi sekularizacijski politiki nove turške vlade, pod katero je prepovedan verski pouk v turških in tujih šolah. Prihranjen pa jim bo dan, ko bo turška vlada izdala še bolj stroge odredbe glede šol, med katerimi se bo nahajala tudi odredba, da morajo imeti vse šole turškega pomožnega ravnatelja.

V dobroproučenih krogih tukaj domnevajo, da bo izdala vlada v Angori že prihodnje leto ta odlok in da je ta najbrž vzrok, da bodo še v tem letu zaprle vse škotske misijonske šole v Istanbulu.

Ameriške misijonske šole v Turčiji nadaljujejo svojo delavnost ter se omejujejo na poklicno izobrazbo, kot izučenje rokodelcev ter farmerjev, katere nujno potrebuje Turčija.

ZUPANI SE POSVETUJEJO Z MUSOLINIJEM

RIM, Italija, 5. avgusta. — Ministrski predsednik Mussolini je pozval k sebi župane mest Turina, Milana, Geneve in Florence, da se posvetujejo z njim glede odprave nezaposelnosti tekom zimskih mesecev.

Milanski župan je rekel, da bo začela občina z javnimi gradnjami, pri kater bo zaposlenih od 5000 do 6000 oseb.

ISKANJE VODE PO PUŠČAVI

Francoski znanstveniki so prepričani, da vrelc dejanski obstaja nekje v Sahari. — Iščejo ga vsepovsod.

PARIZ, Francija, 5. avgusta. — Ekspedicija znanstvenikov bo v kratkem času odšla v Saharo, da išče tam velike zaloge vode, ki teče nekje pod peskom.

Med gotovimi prebivalci Sahare se splošno domneva, da morajo nekje obstajati velike zaloge pitne vode.

V oazah in v Sahari živeti črnci, Berberi in Arabci, kakih 700,000 po številu, so sporočili, da je postala zaloga vode v zadnjih par letih vedno manjša. Prebivalci živijo skoraj izključno od sadja in sočivja, ki raste v teh oazah.

Topografija te velikanske puščave kaže, da je teklo tam dosti širokih rek ter nešteto potokov. Sedaj nameravajo iskati prvotni vir teh vrelcev. Posebne karte je treba napraviti v ta namen in na številnih mestih je treba vprizoriti kopanja ali vrtnanja.

Posebno previdnost je treba posvetiti vrtnanju, ker bi se drugače odtegnilo ozam potrebno vodo.

Nekateri ljudje so menja, da bo mogoče zopet izpremeniti Saharo v rodovitno poljedelno deželo.

INAVGURACIJA OLAYE HERRERA

BOGOTA, Columbia, 6. avgusta. Jutri se bo vršila inavguracija predsednika republike Henriqua Olaye Herrera. Za to priliko so napovedane velike slavnosti. Vodstva železniških družb so izjavila, da bodo železnice vozile prebivalstvo po znižanih cenah v glavno mesto.

NOVE ZLATE POKRAJINE V AVSTRALIJI

Trideset unč težak kos zlata so našli v Tariatgulli. — Zlatokopi so v letalih namenjeni na mesto razkritja.

B'ENDIGO, Avstralija, 5. avgusta. Tukajšnje okolice se je lotila zlata murzlca, potem ko so v Tariatgulli v provinci Victoria, dvajset milj od tukaj, razkrili trideset unč težak kos zlata.

Več kot 200 zlatokopov, ki so dospeli semkaj v dragih ameriških avtomobilih, so že odkazali zlata polja, da iščejo po njih svoje zlato in druge dragocene kovine.

Ni poti proti zlatim poljem so popolnoma opremljene ekspedicije, ki imajo na razpolago tovrstne avtomobile, letala ter tudi kamele.

Vse hiti proti mestu, kjer so našli sledove zlata.

Sovražni Bušmani delajo zlatoskalce dosti preglavice. Pozornost je koncentrirana prav na sree Avstralije ki je nepreplekana dežela, a vsebuje velike zaklade mineralov.

Ekspedicija, ki je stala pod vodstvom znanega iskalca zlata, Donald Mackay, se je ravnokar vrnila iz centralne Avstralije, kjer je vprizorila obširne preiskave.

Mackay je prinesel nazaj zemljevide in druge podatke, katere bodo shranili za poznejši čas.

SMRT BOGATEGA PILOTA

CLEVELAND, Ohio, 6. avgusta. — Danes se je ubil tukaj 30-letni Joseph Kundz, sin multimilijonarja Theodora Kundza. Njegov aeroplan je padel iz višine 3000 čevljev na zemljo.

Neglede kje živite, v Kanadi ali Združenih Državah

je pripravno in koristno za Vas, ako se poslužujete naše banke za obrestonosno nalaganje in pošiljanje denarja v staro domovino.

Naša nakazila se izplačujejo na zadnjih poštah naslovilencev točno v polnih zneskih, kakor so izkazani na pri nas izdanih potrdilih. Naslovilenci prejmejo toraj denar doma, brez zamuda časa, brez nadaljnjih potov in stroškov.

Posebne vrednosti so tudi povratnice, ki so opremljene s podpisom naslovilencev in žigom zadnjih pošt, katere dostavljamo pošiljateljem v dokaz pravilnega izplačila.

Enake povratnice so zelo potrebne za posameznike v slučaju nesreče pri delu radi kompenzacije, kakor mnogokrat v raznih slučajih tudi na sodnji in stari domovini.

Nastopni seznam Vam pokaže, koliko dolarjev nam je začasno potreba poslati za označeni znesek dolarjev ali lir.

V Jugoslavijo		V Italijo	
Din 500	\$ 9.35	Lir 100	\$ 5.75
" 1000	\$ 18.50	" 200	\$ 11.30
" 2500	\$ 46.00	" 300	\$ 16.80
" 5000	\$ 91.00	" 500	\$ 27.40
" 10,000	\$ 181.00	" 1000	\$ 54.25

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Pristojbina znaša 60 centov za vsako posamezno nakazilo, ki ne presega zneska \$30.—, za \$35.— 70 centov, za \$40.— 80 centov, za \$45.— 90 centov, za \$50.— \$1.—, za \$100.— \$2.—, za \$200.— \$4.—, za \$300.— \$6.—.

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih, lirah ali dolarjih, dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih pripravljamo, da se poprej z nam pisanim potom sporazumete glede načina nakazila.

Nujna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino 75 centov.

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET NEW YORK, N. Y.
Telephone Barclay 0380 — 0381

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President Louis Benedik, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
345 W. 15th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

For whole year twelve issues for America	For New York for whole year	\$7.00
in Canada	For whole year	\$3.50
For six months	For six months	\$2.00
For three months	For three months	\$1.00

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izbija vsaki dan izvenično nedelj in praznikov.

Doplat brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nazn tudi prejšnje bivališče naznam, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 315 W. 15th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3375

Iz Jugoslavije.

Z nožem v bok.

V Zemunu je sunil čevljarški pomočnik Nikola Pepić svojega druga Gustava Šmita, krojaškega pomočnika z nožem v bok, ker je dvoril njegovi sorodnici. Pepića so odpeljali v zapore, Šmita pa v bolnico.

Detomor v Frankolovem.

Pred nekaj dnevi je porodila na Frankolovem hčerka nekega posestnika nezakonsko dete, katero pa je takoj po porodu zadušila in ga zakopala v pesek. Novorojenček je bil zdrav, živ in življenja zmožen, kakor je pozneje ugotovila sodna komisija.

Po izvršeni obdukciji sta zdravnika dr. Kolšek in dr. Flajs ugotovila, da je bil deček zdrav in živ za dušen. Neumljene matere za enkrat še niso aretirali, ker leži v postelji.

Nesreča na zagrebški glavni pošti.

V uradu glavne pošte v Zagrebu se je pripetila težka nesreča. Zaradi strohnele strehe sta se zrušila dva okna steklenega pokrova ter padla na oddelek, kjer se vrše izplačila poštne nakaznic in sprejemajo brzojavke. Steklo se je razbilo na drobne kose ter na glavi težko ranilo uradnico Olgo Kopečko in lahko poškodovalo še dve drugi uradnici. Na pomoč je bilo pozvano rešilno društvo, ki je vse tri ranjenke prepeljalo v bolnico. Kopečka je močno krvavela in bo ostala dalj časa na zdravljenju v bolnici, ostali dve pa sta bili obvezani in pušeni v domači negi.

Velik požar v osiješki okolici.

V selu Markovcu je izbruhnil velik požar, vsled katerega je sedem rodbin ostalo brez strehe. Ogenj je izbruhnil v skednju seljaka Vukule. Iskra iz mlatilnega stroja je zažgala slamo in mahoma je bil ves skedenj v plamenu. Požar se je naglo širil, nastala je panika in tudi gasilcem ni posrečilo omejiti požara ker je pihal močan veter. V gospodarskih poslopih in hlevih je poginilo mnogo svinj in kokoši. Škoda je cenjena na poldrugi milijon dinarjev.

27 šrapnelov v vodnjaku.

Ob priliki čiščenja nekega vodnjaka v predmestju Zemuna, ki je bil med vojno zasut, so delavci v globlini 19 metrov našli na 27 tempiranih šrapnelov. Po odredbi vojaške komisije so bili šrapneli prepeljani tri kilometre izven mesta ter tamkaj razstreljeni.

Poročnik Vajler umrl.

V Sarajevu je v vojaški bolnici umrl poročnik Branko Vajler ki se je bil s kroglo iz revolverja težko ranil iz obupa, ker ni uspešno prestopil izpita za kapitana. Trulo je bilo prepeljano v Zagreb in pokopano v rodbinski grobnici.

Smrt v mlatilnem stroju.

Na pristavi Nike Jetića pri Novem Sadu se je vršila mlatitev s strojem. Jetić se je popel na stroj, da opravi neki posel. Pri tem pa mu je spodrsnilo, zapletel se je v žice in padel v mlatilni stroj, ki ga je drobil. Pogled na razmesarjeno truplo je bil strašen.

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET
NEW YORK, N. Y.

posluje vsak delavnik od 8.30 dop. do 6. popoldne.

Za večjo udobnost svojih klientov, vsak ponedeljek do 7. ure zvečer.

Poslužujemo se vsi brez izjeme, te stare in stanovitne domače banke.

Ljubljano, kjer ga je deželno sodišče nedavno obsodilo na 5 let ječe in po prestani kazni na prisilno delo v prisilni delavnici.

22. julija je prišel čas, da odide Petrič v družbi 3 zločincev v Maribor. Orožniki so odvedli kaznjence seveda uklenjene na kolozdvor. V vlak so se zadržali popolnoma mirno, se najbolj pa Petrič. Govoril je le malo se niti s svojimi tovariši ni kaj rad spuščal v pomenek. Ko pa je vlak pripeljal do Pragerskega in do želez predora je Petrič postajal nemiren. Prav hitro se mu je posrečilo iztrgati se iz železja, nakar je potihoma stopil k oknu in se pogljal ven. Čim je vlak privozil iz predora in je postalo v kupeju zopet svetlo, so orožniki nemalo presenečeni ugotovili, da je Petrič — izginil!

Petrič se je pri skoku iz vlaka precej poškodoval in je obležal ob progi nezavesten. V takem stanju so ga našli železniški delavci, ki so ga naložili na prvi došli vlak ter odposlali v Sloveško Bistrico. Med vožnjo pa se je Petrič zopet osveščil je v Slovenski Bistrici vnovič pobegnil. Ubral jo je najbrž v gozdove, odkoder se bo kretal v smeri proti meji ali pa se bo obrnil na svojem begu v južne kraje države, kjer se morda nadeja, da bo še najbolj na varnem.

Pobegli zločinec je skrajno opazen tip, ki se ne strah nobene nevarnosti. Zaradi raznih grehov je presedel navzlic svoji mladosti že nad 10 let v ječi. Zasludovanje je v polnem razvoju.

ŽRTEV ZNANOSTI

Mehiške oblasti so prejele iz Amozake v deželi Pueblo vesti o tragični smrti norveškega raziskovalca dr. Kuelmana. Preživel je v indijanskem ujetništvu nepopisne muke in so ga končno usmrtili v indijanskem svetišču. Žreči so navedli domačinom pravljico, da je prišel po nalogu mehiške vlade rezat indijski otrokom glave. Trdil so, da bo glave skuhal in na ta način pripravil kurivo, ki ga potrebujejo mehiški letalci za polet preko Južne Amerike.

BREZPLAČNI POUK.

BOARD OF EDUCATION nudi brezplačen pouk, ki se žele naučiti angleški in hočejo postati državljani Združenih držav. Oglasite se za pojasnila v ljudski šoli št. 127 East 41. cesta v petek zjutraj od 10. do 12. soba št. 308, ali pa v ponedeljek in sredo ob 2. do 5., soba št. 413.

Dopisi.

E. Worcester, N. Y.

Dopisniki poročajo o brezposelnosti, jaz pa tega ne morem, ker tu na farmah je bilo dela dovolj sedaj posebno s košnjo. Zdaj se bo mo oddahnili.

Suša dozda še ni naredila škode, imamo upanje da bo v kratkem dež.

Sem prihajajo ljudje iz raznih krajev in kupujejo farne, pa žal bog, so se prekasno prebudili in spoznali, da je farma edina stvar katera zamore preživeti vsako družino s pridnimi rokami.

Zdaj, ko je kriza v industriji, so farne dražje kot so pa bile v dobrem delavnem času.

Sem je prišlo veliko družin raznih narodnosti, pa tudi naši Slovenci ne zaostajajo.

Zadnje nedelje se je vršil piknik na farmi Leopolda Hrena. Oisknan je bil prav dobro. Podnevi in ponoči so farmerji nosili in vozili skupaj, tako da smo prav udobno počastili osemnajsti amandment.

Tukaj se nahaja veliko družin, fantov in deklet iz New Yorka na počitnicah. Sami fest fantje in dekleta.

Cudno se mi zdi, da se je Zgaga v svoji koloni proglasil, da se ne upa v Brooklyn. Ko bi jih ti Peter videl zdaj, ko so na svezem zraku, zdaj bi se šele zagledal v nje. Ko bodo prišle nazaj, jih boš komaj spoznal, a dvomim, da se bodo vse vrnilo. Najbrž bo katera pogrešana.

Pozdravljam vse čitatelje Glas Naroda!

Anton Habinc.

East St. Louis, Ill.

Mesto Lillsboro ni veliko, pa je jako lepo in snažno. V njem so tri tovarne in dva premogovnika. Poleg mesta je velik roundhouse, v katerem popravljajo lokomotive. Obratuje samo en rov. Slovenskih družin je malo, toliko več je pa Poljakov, Slovakov, Nemcev in Italijanov. V mestu Witt sta dva premogovnika, ki pa že dve leti počivata. Naletel sem na par dobrih slovenskih družin, ki imajo usmiljenje s popotnim človekom. To so vse drugačni ljudje, kot so nekateri v Pueblo ali v Calumetu. Dalje je mesto Nokomis, ki ima kakih šest tisoč prebivalcev. V bližini je mala naselbina, Winona, v kateri je precej Slovencev, ki so dobri in postrežljivi. Premogovnik obratuje en ali dva dni v tednu, zaslužitvi se pa ne more, ker se rovi izmenjujejo.

Namenjen sem dalje proti Wisconsinu, odkoder bom zopet kaj poročal.

Pozdrav vsem čitateljem!

Steve Fabjan.

Težka izguba koroških Slovencev.

V Sv. Jakobu pri Rožu je umrl po mukepolni bolezni dr. Zdravko Zwitter v starosti 28 let. Pokojni je študiral na Dunaju državno vedo in šele lani promoviral. Na Dunaju je aktivno sodeloval pri Slovenskem krožku. Bil je zelo vnet za slovensko stvar. Med počitnicami je vneto deloval med koroškimi Slovenci. Zaradi svoje živahnosti je bil med Slovenci jako priljubljen. Smrt odličnega javnega kulturnega delavca pomeni za koroške Slovence veliko izgubo.

Peter Zgaga

Pa naj bo za izpremembo par balkanskih:

V začetku svetovne vojne je prišel črnogorski vojni minister Mitar Martinović h kralju Nikoli in ga vprašal:

— Gospodar, ali naj potegnemo vse topove na Lovčen?

— Mitre, kar potegni oba.

*

Prišli so češki Sokoli v Črno gor. Ko so jih Podgoričani zagledali, se jim je zahotelo ustanoviti sokolsko društvo. Takoj so sestavili pravila in jih predložili vojvodi Lakiču Vojvodicu kot najvišjemu političnemu uradniku. Vojvoda jih je pa odklonil in ni hotel povedati, zakaj. Prišel je knez Nikola v Krupino pri Podgorici in na pritožbo Podgoričanov je pozval vojvodo Lakiča, na mu pojasni, zakaj ni hotel potrditi sokolskih pravil.

— Kaj? Lastnorčno naj potrdim tem falotom, da so sokoli? Kaj pa prekro Piperi, Bjelopavlič in druge junaške črnogorske rodbine? Če bi si nadedli ime kavke ali vrane, bi jim še podpisal pravila, tako pa iz te moke ne bo kruha.

*

Vojvoda Peter Vuković, tast kneza Nikole, je mnogo trošil, dohodkov je imel pa malo. Zadolžen je bil na vseh koncih in krajih, zlasti odkar so mu pomagali zapravljati tudi sinovi. Nekoč se je peljal z vozovi s Cetinja proti Nikšiću s svojim sinom Andrijo in ko sta kramljala o raznih domačih zadevah, je sin prigovarjal očetu, da bi bilo dobro prodati zemljišče v Nikšiću in poravnati dolgove, da bi ljudem zavezali jezike.

Vojvoda je pa odgovoril:

— O, tepec neumi! Saj mi je ležeče na tem, da sem dolžan, kajti čez 20 let ne bo nihče več vedel, da je živel na svetu vojvoda Petar, kaj šele, da je bil zadolžen.

*

Star Albanec je stal z eno nogo že v grobu, spomnil se je, da ima na vesti mnogo grehov, in šel je k spovedi.

— Ubil sem soseda, ker je zmerjal mojo mater. Ubil sem starca, ker sem mislil, da ima denar. Nekoga sam pa ubil doma iz krvne osvete, je našteval duhovnemu očetu svoje grehe.

Albanec je nadaljeval z naštevanjem grehov, naenkrat je pa utihnil. Pop je vedel, da ima opraviti s trdovratnim grešnikom in da ima mož še nekaj na vesti. Zato mu je na vse načine prigovarjal, naj si olajša vest.

— Ne morem, — je odgovoril Albanec, — to je nekaj odrešenik, tega ne morem povedati.

In pop mu je moral še dolgo prigovarjati, preden je spravil iz njega priznanje, da se nekoč v petek ni postil.

*

Pred volitvami je prišel v Bar neki politični prvak agitirat. Na shodu je obetal gimnazijo, kanalizacijo barskega polja, podporo šoli in še marsikaj dobrega. Dejal je, da začne njegova stranka takoj graditi tudi železnico, samo če pri volitvah zmaga.

— Lepi govori, poštenjak mora biti, — je dejal Joco svojemu sosedu.

— Beži na, obetati ni težko, saj se jezik ne potli, — se je odrezal sosed.

*

V neki črnogorski vasi je umrl mož po imenu Milovan in zapustil je mlado vdovo in starega brata. Vdova se je kmalu zaljubila v vaseškega fanta, in vsak jo je neke noči zalotil. Vprašal je fanta:

— Kdo si? Ali veš, čigava žena je to?

— Moja. Jaz sem ranjki Milovan.

— A tako, mislil sem, da je kdo drugi, če si pa Ti, naj bo tvoja.

*

Ko je bil črnogorski ministrski predsednik vojvoda Božo Petrović nekoč na Dunaju, ga je neki dunajski gospod vprašal:

— Kakšna je razlika med črnogorskim vojvodom in našim generalom?

— Razlika je ta, da črnogorski vojvoda vedno kriči, kakor vodi vojsko: "Kder je funak, za meno!", dočim zapove vsi general: "Fantje naprej!", sem pa ostane zadržan.

INOZEMCI IN PROHIBICIJA

Pred kratkim je objavil znani ameriški magazin "Collier's Weekly" serijo člankov, ki se pečajo s pivskimi razmerami po raznih državah ameriške Unije.

Zadnji teden je bila razprava o državi Kansas, dočim sta prišli ta teden na vrsto državi Oklahoma in Texas.

Ko je razpisal "Literary Digest" glasovanje glede suše in mokrote, se je država Kansas izkazala za najbolj "suho", to se pravi, da se je sorazmerno največje število prebivalcev izrazilo za strogo izvedbo prohibicijske zakonodaje.

Podobno je bilo z državo Oklahomo, ki se je po dotrajnem kolebanju in obotavljanju spravila v "suho" kolono.

Tudi prebivalci države Texas so oddali veliko glasov za prohibicijo, čeravno je bila večina za omiljenje suhaških postav. Pri primarnih volitvah se je pa nekoliko drugače izkazalo. Pri primarnih volitvah demokratov, — republikanci navzlic Hooverju ne pridejo v Texasu v poštev, — je zmagal suhaški oče prohibicijske zakonodaje, Morris Sheppard, z veliko večino nad kandidatom mokrcačev.

Kaj pa poročajo zaupniki "Colliers Weekly"?

Zaupniki, ki so natančno preštudirali položaj in razmere, poročajo, da te tri države niso samo vlažne, pač pa mokre v praveh pomenu besede; da je pretežni večini prebivalstva uvaževanje suhaških postav deveta brigada, da je zdaj v teh treh državah, v katerih prebivajo skoro izključno le turojeni Amerikanci, prohibicija predmet smeha in zaničevanja ter da so prohibicijske razmere dosti slabše kot so v modernem Babilonu New Yorku, v New Jersey, Massachusettsu ali na Rhode Islandu.

Zakaj omenjamo ta splošno znana dejstva?

Zato, ker je vodstvo urada za izvedbo prohibicije ravno kar objavno, da bo treba tiste nedržavljane, ki kršijo prohibicijo, najprej zapreti ter jih po prestrani kazni deportirati.

Upati je, da bodo to grožnjo izvedli. Kajti nobena stvar ni ne zadala tako odločilnega udara suhaški zakonodaji kot bi ga ji zadal tak poskus.

Izkazalo bi se namreč, da je veleindustrija butleganja v rokah in pod kontrolo tukaj rojenih uglednih politikov obeh strank ter da zavzešajo inozemci v tej industriji le podrejena mesta.

Hinavski poskus, da se inozemcem naprti vso krivdo za neznozen položaj, mora povzročiti katastrofo.

Od pretnje do uresničenja je pa seveda precej dolga pot.

Gospod Hoover, ki želi biti zopet izvoljen leta 1932, se bo presneto premislil, predno bo naljubo neizvedljivi prohibiciji zaigral skromen ostanek simpatij, ki jih še uživa v deželi.

Nesreča ne počiva!

Tudi smrt ne. Podvrženi ste eni ali drugi vsak dan.

KAJ STE PA STORILI ZA SVOJO OBRAMBO IN ZA OBRAMBO SVOJIH OTROK!

Ali ste že zavarovani za slučaj bolezn, nesgode ali smrti? Ako ne, tedaj pristopite takoj k bližnjemu društvu Jugoslovanske Katoliške Jednote. Naša jednota plačuje največ bolnišniške podpore med vsemi jugoslovanskimi podpornimi organizacijami v Ameriki. Imovina znaša nad \$1,100,000.00, članstva nad 20,000. Nova društva se lahko ustanovijo v Združenih državah ali Kanadi s 8. člani. Pristopnina prosta. Ročilo najboljše slovenski tednik "Novo Dobo", glasilo JSKJ. Pišite po pojasnila na glavnega tajnika, Joseph Pishler, Ely, Minnesota.

O rednem štedenju.

Redno štedenje je najboljšo zavarovanje proti posledicam slabih delavskih razmer. Oni, ki so v času obilnega zaslužka štedili, so polagoma stvorili sklad, iz katerega lahko črpajo kadar nimajo dela.

Redno štedenje je velikega pomena za delavca, ki nima drugega dohodka kot plače za delo svojih rok. Zato bi moral majhen del te plače prihraniti za bodoče potrebe.

Naša banka pomaga v znatni meri vsem, ki hočejo štediti. V prvi vrsti pazi na to, da je denar naložen sigurno in tako, da ga viagatej lahko vsak čas zopet dvigne. Nato plača obresti po 4% na leto, pričenši s vsakim mesecem. To je najboljše obrestovanje, ki se ga more sedaj pričakovati za sigurne hranilne vloge.

Vlagačelj izven New York-a nam pošlje denar najpripravneje po Postal Money Order ali Bank Draft.

Od naših rojakov v Kanadi sprejemamo tudi Money Orders, Drafts in gotovino v KANADSKIH DOLARJIH ter isto v polni vrednosti v ameriških dolarjih vplačujemo v vložne knjižice.

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street
NEW YORK, N. Y.

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI
**VESELICE,
ZABAVE**

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

KRATKA DNEVNA ZGODBA

J. W. BARTH:

OSVETA ŽIVEGA MRTVECA

Ko se je velika vojna nadvladala do kraja in je bila cena človeškega življenja še globoko pod ničlo, se je podal bivši poročnik Prosper...

stetje in ga odvedli v trdnjavo Boris, ki je stala okorna in masivna kakor znamenje v steni. Mnogo resnih mož je že korakalo skozi njena težka vrata na mračno dvorišče, a le redko kdo se je vrnil.

"Poznam tvojo zgodbo in sem te pričakoval takoj po prevaru. — Zenska zadeva kaj? Ti si največji bedak, kar ji je stalo tu doli pred zidom in vsaka krogla, ki te bo jutri preluknjala liki rešetno, bo stotriča dobro delo. Naklonili so ti čast vojaške smrti namestu da bi te obesili, ker si se tedaj s tovariši bil kakor cel vojak. Škoda, da niste bili vojak poštene vojske. Žri in pi to noč, kar hočeš, če boš pa jutri zarana tam spodaj še tako tullil in klical svojo mater kakor druge mlade svinje, bom dal tvojo celico razkužiti z lizolom, da ne pogine naslednji na tvoji smrtoni!"

Prosper je osupel motril starega oficirja. V njegovem spominu se je zjasnilo. Ali ni bil pred leti na bojišču njegov polkovnik poveljnik? Pri spopadu je bil obležen srestrejen med sovražnimi črtami in ponoči je napadel praporščak Prosper, na lastno pest s patroljo prednje poljske straže sovražnika, da bi rešil težko ranjenega poveljnika.

"Stvar se je posrečila. Praporščak je dobil ukor od polkovnega poveljstva, divizionar pa mu je podelil svetinjo za hrabrost. Poveljnik je hotel baš oditi, ko ga je Prosper nagovoril: — 'Vaš trehuh postaja nevaren, spoštovani predstojnik, vi jeste preveč...' — Polkovnik se je zavrtel in nasršil brke kakor razdraženi maček...

To je bil njegov vzdevek, ko je bil še pri starem polku. Polkovnik je buljil vanj, potem pa se je tudi njemu posvetilo, in če ne bi bilo straž pred vrati, bi se bila objela: kandidat smrti in poveljnik trdnjave. "Stari dobri Bog ne ve več, kaj hoče", je dejal polkovnik in v njegovih očeh se je zalesketala vraga. Strašno je zaklel in odstopal iz celice.

Prosper je vedel, da je njegova usoda šla staremu polkovniku v srece, ne da bi bil je mogel spreminiti. Bridko je čakati ure, ko peljejo človeka na morišče kakor žival, ki se ne more braniti. Ure so minevale in Prosper se je zatopil v svojo usodo. Pokopal je vse nade, drugo za drugo, vse ideale in slednjic še svojo prvo in zadnjo ljubezen. Potem je pokopal še misel na domo-

vino. Mati bo dolgo čakala, matere so potrpežljive in čakajo vedno.

Tako se je poslovil od vseh strasti. Ostalo mu je je sovraštvo in od njega je pričakoval rešitve. Pravijo, da je ljubezen močnejša od smrti — zakaj bi ne bilo tudi sovraštvo?

Prinesli so mu izborno večerjo, najboljšo vino iz polkovnikove kleti in najfinije cigarete.

Stari narednik je pregledal celico. Preden je odšel, je dejal Prosperju: "Kadar bo počila salva, se morate zgruditi. Jaz sam poskrbim za milostni strel," je pristavil in odšel.

Zdaj se je še bolj stemnilo v Prisperjevi zmedenosti. Upanje in radost sta ga skoro premagala. Morda pa je bila polkovnikova poslanica samo pobožna laž, da mu olajša smrt? Ure so minevale v dvomu in smrtnem strahu. Potem se je zdanilo.

Zopet so zarožljali zapahi. Prišel je duhovnik. Pred vrati je stal oficir z belimi rokavicami in vojaki z nasajenimi bodali. Nekdo je opomnil, da je napočila ura. Odvedli so ga skozi dolge hodnike, po stopnicah na majhno dvorišče. Oddelci vojakov s puško ob nogah je stal pod poveljstvom starega narednika. Poleg njega dva oficirja, komisar v civilu, nekaj ječarjev in duhovnik. Stali so nasproti zidu, na katerem so bili temni madeži.

Drget je prešinil četo. Poveljnik je stopil na dvorišče. "V imenu države!" Oficir je prečital razsodbo. Polkovnik je potegnil sabljo, oficirji so pozdravili. Komisar se je odkril. Nad zidom trdnjave se je pojavila jutranja zarja.

"Pozer!" Bohnar je zabobnal, duhovnik je začel glasno moliti. "Ogenj!" je zarjovel narednik. Kakor od strele zadet, se je Prosper zgrudil na zemljo.

Vojaki so se postavili v pozor, podoficir je oddal milostni strel in je pokril zločinca z odejo. Tako se je začel dan v trdnjavi Boris.

Pozneje so odnesli truplo, zavito v odejo, pred trdnjavo in ga vrgli v že pripravljen grob. Stari narednik je dajal povelja in ko je bilo vse končano, je sedel na rob groba ter začel kaj svojevrstnih razgovor z mrličem:

"Zdaj si mrtev, zakaj če bi se le zganil, bi ti moral poslati še eno kroglo v glavo. Dobro ležiš tam spodaj in kadar bodo zasuli jamo ne bo nikomur več prišlo na misel, da bi pogledal, kaj je pod odejo. Polkovnik te je mogel imeti zelo rad. Ponoči me je zbudil in strašno preklinjal. Takoj sem vedel, da se je moralo nekaj zgoditi. Povedal je, da bo jutraj justifikacija, in jaz sem se tega prestrašil, saj je justifikacija pri nas kakor elgareta pred zajtrkom. Jutri zarana — mi je rekel dobesedno — bodo ustrelili nekega starega zločinca in tvojega polkovnika. Ker ga nisem razumel, mi je pojasnil: 'Velik lopov je ta, ki bo jutri postavljen k sidu, toda eden največjših in najboljših vojakov, ki sem jih srečal v življenju. Rešil mi je nekoč življenje, ne da bi mu bilo mar lastnega. Služba je služba in dolžnost je sveta. Zato bom osebno poveleval justifikaciji, toda ramo ob rami z zločincem ob zidu in gorje onemu, ki me ne zadene do smrti!' Polkovnik pa je tudi kos mojega

življenje in ve, da grem zanj v ogenj. Tudi ima pravico, da živ svoje življenje do kraja. Slednjic je odšel in prelodil hreme na moje rame. Tako sem sam nabasal puške, in če ne bi bilo davi kaj narobe, potem bi bila dva mrtveca več. Tu imaš denarnico za tvoje veliko potovanje!"

Muzajoč se je stari narednik odkorakal proti trdnjavi.

Ko se je zmočilo, se je opotekal mrtvec novemu življenju naproti. Minula so leta, živci sveta so se leli pomrljati.

Prosper je bil tedaj srečno dospel domov in je začel redno življenje. Pozneje se je napotil po svetu.

Izdajastva svoje prve ljubezni pa ni mogel pozabiti. Edina strast, ki je ostala v njem, je bilo sovraštvo do ženske, ki ga je tako bridko prevarala. Od časa do časa je povprašal po usodi te ženske. Zvedel je, da je kmalu po izdaji dala slava tajnemu vohunstvu in se omožila. Mogoče je bila podzavestna ljubosumnost, ki je podžigala njegovo sovraštvo. Ko je izvedel to novico, je imelo njegovo življenje samo en smoter: osveto! Da to stori, je bil pripravljen dati svoje življenje. Potrpežljivo je čakal velike ure.

Marija je po razgibani mladosti stopila v zakon z možem, ki sicer ni bil njen ideal, vendar ji je v svoji tolsti dobrodružnosti nudil mir domačega življenja.

Ljubilo jo je kakor božanstvo in ji je lahko izpolnil sleherni željo. Ko je rodila otroka, se je minulost polagoma pogreznila v pozabljenje.

Nekoga poletnega večera, ko so se na nebu zbirali težki oblaki, je sedela Marija s svojim možem pri mizi. Igrala sta "damo".

Služkinja je najmlajša poznega obiskovalca v neki zapuščinski zadevi. Človek, ki pride v takšnem poslu, ima pristop povsod in ob vsaki uri. Sporočili so mu, naj vstopi. Bil je Prosper. Imel je roženi-naste naočnike, lasje na sencih so mu posiveli. Tudi je teh sedem let popisalo njegov obraz s svojimi znaki.

Pozdravili so se in sedli za mizo. Marija je ugibala poteze tujega gosta. Iz vseh gotov so se bližal strahovi. Teško so se trgale besede od ust.

"Za dedščino gre," je dejal tujec. Nekje je potrkalo. — Za dedščino nekega Prosperja. — "Nekdo trka!" je kriknila Marija. — Kje in kdo trka! je vprašal mož. — "Nekdo trka! je ponovila Marija. — Možu je ledenela kri v žilah. — "To je tvoje nezvesto srce, ki šteje zadnje udarce," je dejal Prosper mirno. — "Sveta Marija Barbanska — mrtvec je tu!" je vzkliknila Marija. Zmeden je pogledoval mož zdaj ženo, zdaj tujca. — "Ne, smrt je tu!" je dejal Prosper in segel počasi v žep. Potrkalo je. Potem so se odprla vrata, v sobo je stopil angel.

Majceno dekletce, golo in rožnato, oblečeno samo v kratko srajčico, s kodrčki okrog lice, je capljalo v solzah k materi. Z otroškim instinktom je začutilo, da je mati v nevarnosti. Mati je sedela na stolu kakor odrevenela. Dekletce je splezalo k njej in ji ovilo roke krog vratu.

Tako se je zgodilo, da je Prosper potegnil iz žepa prazno roko in brez besede nametil korake proti vratom.

Pred zrealom spodaj v veži si je popravlil ovratnico. In ko je mehanično dvignil oči, je videl nad ovratnikom nekaj izrednega: smehljajoč se pomlajen obraz.

V tisti noči se je zastupila Marija.

LEPA ŽIDNJA

Arnold Holthriegel, znani nemški publicist, ki potuje zdaj po Maroku, pripoveduje v Berliner Tagblatt, tu o svojem obisku na židovskem pokopališču v Fezu. Tam spi večno spanje mučenica Sol Gahuel. Njeno ime je maroškim židom grav tako sveto kakor ime matere Rahaele. Sol Gahuel, hči bogatih staršev, potomcev po inkvizitiji preganjanih španskih židov, se je rodila pred sto leti v Tangerju. Več potovalcev opisuje izredno lepoto maroških židinj, a Sol je slovela kot lepota celo v domovini. Med Arabci in židi vlada stalno sovraštvo. Sicer pustijo muslimani židom njih vero, a stara postava doleča, da postane musliman sleherni človek, ki izgovori svete besede: La ilahi il alah, Mohamet rassul Allah. (Ni Boga razen Boga in Mohamed je njegov prerok.)

Slučajno se je zgodilo, da je bila Sol Gahuel v družbi muslimanskih žensk. Ko je napačila ura z večerno molitvijo, so ji rekli muslimanke: — "Škoda, da moraš domov. Ne znaš z nami moliti!" — "O, saj bi znala," je odgovorila razigrana židinja in je izrekla svete besede. Stori-la je to zgolj v šali, a s tem je takoj postala muslimanka. Ko so ji to rekli, je trčila, da to ni res. Poklicali so jo pred kadija in mu je pogumno odgovorila, da hoče umreti kot židinja v veri svojih očetov. — Sodnik jo je opozoril, da se kaznivo verski odpadnik s smrtjo. Sol Gahuel je vztrajala. Odvedli so jo na morišče in vse ljudstvo se je jokal. Se rabelj je pretakal solze. ko je zagledal lepo obsojenko. Sultan Mulej Abderaman je nesrečnici ponudil zlato in oblast ter jo je sveto obljubil vzeti za prvo ženo, če bi hotela ostati muslimanka. Lepotica je odkimala. Sultan jo je molče objel in rabelj jo je nato objel. Ta pravljica iz 1001 noči še vedno ovija zapuščen grob lepe židinke. Muslimanski pregovor se glasi: "Ne pusti ne podgane na židna na hišni prag," in židje zopet pravijo: "Ne zaupaj Mavru, četudi 40 let leži v grobu." A oba naroda enako častita spomin lepe obglavljenke.

Prulika za krojača: Moj ranjki soprog je delal 16 let, zato prodam vso krojaško upravo, stroj za likat etc. prav poceni. — Pojasnila daje: — Mary Hribar, Bessemer, Pa. (2x 7488)

Rad bi se seznanil: s žensko od 45 do 55 let staro. Če ima kaj denarja, dobi polovico vinograda in kokošjereje. — Matt Berke, Box 705, Galt, Cal.

CENA DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIZANA

Angleško-slovensko Berilo (ENGLISH SLOVENE READER) Slana cena \$2.—

Knjigarni 'GLAS NARODA' 315 West 13 Street New York City

Slovensko Delavsko Podporno Društvo, ink. (Slovenian Workingmen's Benevolent Society, Inc.) NEW YORK, N. Y.

ODBOR: Predsednik: MIHAEL PIRNAT, 660 Seneca Ave., B'klyn, N. Y. Podpredsednik: VICTOR KOBILCA, 1720 Gates Ave., B'klyn, N. Y. Blagajnik: LOVRENC GIOVANELLI, 1855 Catalpa Ave., B'klyn, N. Y. Tajnik: JOHN YURKAS JR., 405 Hiram St., B'klyn, N. Y. Zastopnik: FRANK PADAR, 56 Evergreen Ave., B'klyn, N. Y. Nadzorniki: I. FRANK CERAR, 1829 Woodbine St., B'klyn, N. Y. II. FRANK KOŠAK, 2373 Catalpa Ave., B'klyn, N. Y. III. JOHN KRIZEL, 1822 Linden St., B'klyn, N. Y.

Društvo obstoji že-le 11 let in ima v blagajni OKROG OSEM TISOČ DOLARJEV

Društvene seje se vrše vsako drugo soboto v meseču v društveni dvorani 261 St. Nicholas Ave., Brooklyn, N. Y. — Rojaki in rojakinje v New Yorku in okolici svarjajte se za slučaj bolezni ali nesreče. Za nastančna pojasnila se obrnite na katerega zgoraj omenjenih odbornikov.

Na obisk v staro domovino

zamore potovati vsak ameriški državljan in pa tudi vsak nedržavljan, ki je postavnim potom došel v to deželo. Kdor je toraj namenjen potovati to leto, naj se pridruži enemu naših skupnih izletov, pa bo udobno in brezskrbno potoval. To leto priredimo še sledeče izlete:

Po FRANOSKI progi s parnikom "Ile de France" preko Havre: PRVI JESENSKI IZLET dne 12. septembra 1930

3. oktobra: DRUGI JESENSKI IZLET 24. oktobra: TRETJI JESENSKI IZLET 12. decembra: VELIKI BOŽIČNI IZLET

Po COSULICH PROGI preko Trsta PRIHODNI IZLET z motorno ladjo "VULCANIA" dne 2. septembra 1930

Nadaljni izleti po isti progi: 8. oktobra — "VULCANIA" 28. novembra — "SATURNIA" 10. decembra — "VULCANIA"

Za cene, za pojasnila in navodila glede potnih listov, vizejev, permitov itd., pišite na najstarejšo slovensko tvrdko, preko katere so že sto in sto-tisoč potovalci v popolnem zadovoljstvu. Vsled 40 letne prakse v tem poslu Vam lahko jamči za dobro in solidno postrežbo in pa, kar je najvažneje, da boste o vsem točno in pravilno poučeni.

SAKSER STATE BANK 82 CORTLANDT ST., NEW YORK Tel. Barclay 0380

TEŽKA AVTOMOBILSKA NESREČA

Te dni se je vršila v Češki Rybní gasilska svečanost in zvečer se je vračala skupina udeležencev pijana s tovornim avtomobilom domov. Na ostrem ovinku neizkušeni sofer avtomobila ni obvladal, zavozil je v ograjo mostu in avtomobil, na katerem je bilo 20 gasilcev, je padel 3 m globoko v izsušeno strugo potoka. Kraj katastrofe je nudil grozno sliko. Nekatere gasilce je vrglo z avtomobila na kamenje, kjer so obležali vsi okrvavljeni, težko ranjeni so pa obležali kar pod prevrnilim avtomobilom. Sofer se je zavedal krivde in je pobegnil, mimoidoči so pa poklicali zdravnika, ki je nudil težko in smrtno ranjenim prvo pomoč.

Takoj po prevozu v bolnico so začeli zdravniki težko ranjene gasilce operirati, delali so pozno v noč in drugo jutro so nadaljevali že na vse zgodaj. Samo trije gasilci, so odnesli lažje poškodbe, 17 je bilo pa težko ranjenih, 2 sta takoj po operaciji umrli. Soferja dolgo niso mogli najti, pozneje se je pa raznesla vest, da se je doma ustrelil. Preiskava je dognala, da je zakrivil nesrečo on.

Tudi nedržavljeni zamorejo potovati v stari kraj, je potrebno, da je poučen o potnih listih, prtljaji in raznih drugih stvareh. Vsled naše dolgoletne izkušnje Vam mi zamoremo dati najboljša pojasnila in priporočila vedno le prvostvorne brzoparnike.

Kako dobiti svoje iz STAREGA KRAJA Glasom nove ameriške priseljeniške postave, ki je stopila v veljavo z prvim julijem, znaša jugoslovenska kvota 845 priseljenecv letno, a kvotni vizej se izdajajo samo onim prosilcem, ki imajo prelosto v kvoti in ti so: Stariši ameriških državljanov, možje ameriških državljanov, ki so se po 1. juniju 1928. leta poročili; žene in neporočeni otroci izpod 18. leta poljedelcev. Ti so opravičeni do prve polovice kvote. Do druge polovice pa so opravičeni žene in neporočeni otroci izpod 21. leta onih nedržavljanov, ki so bili postavne pripušeni v to deželo za stalno bivanje.

Za vsa pojasnila se obračajte na poznano in sanesljivo

SAKSER STATE BANK 82 CORTLANDT STREET NEW YORK

Mali Oglasi imajo velik uspeh Prepričajte se!

USTANOVljena LETA 1889. MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA (GRADSKA ŠTEDIONICA) V LJUBLJANI PRESHENOVA ULICA Telefon št. 2016 in 2018 Poštai čok št. 10.533 Stanje vlačnega denarja nad 400.000.000.— dimarjev

Slovensko Delavsko Podporno Društvo, ink. (Slovenian Workingmen's Benevolent Society, Inc.) NEW YORK, N. Y. ODBOR: Predsednik: MIHAEL PIRNAT, 660 Seneca Ave., B'klyn, N. Y. Podpredsednik: VICTOR KOBILCA, 1720 Gates Ave., B'klyn, N. Y. Blagajnik: LOVRENC GIOVANELLI, 1855 Catalpa Ave., B'klyn, N. Y. Tajnik: JOHN YURKAS JR., 405 Hiram St., B'klyn, N. Y. Zastopnik: FRANK PADAR, 56 Evergreen Ave., B'klyn, N. Y. Nadzorniki: I. FRANK CERAR, 1829 Woodbine St., B'klyn, N. Y. II. FRANK KOŠAK, 2373 Catalpa Ave., B'klyn, N. Y. III. JOHN KRIZEL, 1822 Linden St., B'klyn, N. Y. Društvo obstoji že-le 11 let in ima v blagajni OKROG OSEM TISOČ DOLARJEV Društvene seje se vrše vsako drugo soboto v meseču v društveni dvorani 261 St. Nicholas Ave., Brooklyn, N. Y. — Rojaki in rojakinje v New Yorku in okolici svarjajte se za slučaj bolezni ali nesreče. Za nastančna pojasnila se obrnite na katerega zgoraj omenjenih odbornikov.

RAZPOSAJENKA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA. Za Glas Naroda priredil G. P.

Arnstetten je spoznal to z vrochim veseljem ter obcudovanjem. Imel je v bistvu isti značaj, kot je najbolj imponiral Urški. Nekega dne je promenirala Urška z Arnstettenom po ozki stezi, ki je vodila iz vasi v gore. Tedaj pa jima je prišel naenkrat nasproti Will Volrat. Postal je zelo pozoren, in dolg, motreč pogled se je započil v Urški-ne oči. Nato pa je šel mimo z molčečim pozdravom. Mlada deklica je bila ob njegovem nepričakovanem pogledu tako prestrašena, da so se ji tresla kolera: Ni mogla iti naprej ter je zrla za njim s plامتčimi pogledi.

— Kdo je bil to? — je vprašal Arnstetten ter se ozrl v Urško z začudenimi pogledi. Pogledala je nanj in kot da se vzbudi iz sanj, je odgovorila: — Profesor Volrat! — Ah, slavni hribolazec in naravoslovec! — Da, — je odvrnila. — Vi ga zelo občudujete, gospodična! Globoko je vzdihnila. — Da, Pogumne narave občudujem vedno. Arnstetten je vzdihnil nekoliko. — Vi bi pač ljubili moža, ki bi imel pogum za drzno dejanje? — Vsaj bi moral dokazati, da ima pogum za drzno dejanje. Molče sta šla naprej. Konečno je rekel Arnstetten pritajeno: — Gospodična Urška, rad bi storil nekaj, kar bi izvalilo vaše občudovanje! Urška se je nasmejnila. Stara prešernost se je zopet lotila. — Pojdite vendar na vrh Wetterkogela. To bi mi strašno imponiralo! — Jaz sem žalibog premagalo izkušen v hribolazstvu! — To bi ne bila nikakršna drznost, — je vzkliznila zelo slabe volje. — Ali vam bi imponiralo, če bi storil kljub temu? — Strašno! — Ne, v resnici? — Popolnoma v resnici, gospod Arnstetten. Pa pustiva ta pogovor. Ostanite lepo v dolini. Vsi ljudje ne morejo biti junaki! Urška se je lotila drugega pogovora. Arnstetten pa ni bil pri stvari. Neke misel ga je mučila preveč, Urška ni zapazila tega. Njene misli so hitele mimo majhne hišice profesorja. Temni, motreči pogled Will Volrata je gorel v njeni duši. Zakaj je ni nagovoril? Zakaj se ji vedno izogiba? Zakaj je bil njegov pozdrav tako hladen? Ali ne pomenja zanj prav ničesa? Ali mu je bila je ena onih nadležnih tujk, katerim se je vedno izognil, kjerkoli so ga motile? Tako je bila s svojimi mislimi daleč proč od Arnstettena.

LOUIS ROUBAUD:

LAČEN SEM!

Odšli smo iz restavracije precej gledi, da bo stresel gospodar nad menoj svojo jezo in da bo prišel na koncu skozi vrata policaj, ki me bo odvedel na stražnico... Baš sem razmišljal o tem, ko začutim na rami mehko roko. Slišal sem tudi besede: — Glej no... Pierre... Pogledal sem kvišku. Mlada dama, v obleki, ki je vzbujala pozornost, zelo elegantno napravljena, je stala pred menoj in se mi smehljala. — Milostiva... ne vem... jaz... — No..., ti si pa postal ponosen..., ali pa me več ne poznaš? — Pri moji veri... zdaj sem jo spoznal! Bila je Lili, mala pesalica iz Olimpije, s katero sem bil sklenil prijateljstvo pred nekaj leti, prijateljstvo, ki je trajalo par tednov. Brez nadaljnega je sedla nasproti mene. — O, kako lepo je od tebe, da me pozabiš pa diner, — je dejala. — V zadnji reviji v Folies Bergeres sem zelo ugajala in zaslužim prav dobro pri filmu... Natakak je zdaj ravnal z menoj posebno spoštljivo. Naročil sem si desert, Lili pa je medtem z velikim razumevanjem študirala jedilni list. Izbrala je najboljše, a tudi najdražje. — Ti pa nisi nočoj nič kaj židane volje! — je dejala ravnodušno. Naposled so prinesli kavo in liker. Lili me je zdaj pa zdaj pozorno ogledala. — Ali se ne počutiš dobro? — Vročina me tišču..., močno me boli glava... Strah me je bilo prizora, ki je bil neizogiben. Ali naj zaigram komedijo, naj rečem, da so mi ukradli denarico? Ali naj Lili enostavno priznam: — Nimam denarja, da bi plačal večerjo zate in zame. Tedajki je Lili vstala s stola, odprla ročno torbico in vzela iz nje škatlo za puder ter črtalo, rekot: — Polepsala se bom... prosim te, pazi ta čas na mojo torbico... Iginila je v ozadje dvorane. Moral sem biti zelo bleđ, ko sem s tresočimi prsi odprl njeno ročno torbico pod mizo. V eni zmed odprtini sem videl več bankovcev po sto frankov... Da... postal sem tat! Vzel sem sto frankov in plačal z njimi račun. Potem sem z Lili ostavljal restavracijo. Kramljala je zelo ljubezljivo, hotela mi je pokazati svoje novo stanovanje. — Pojdi z menoj — prišel bo tudi moj zaročenec..., predstavim te mu kot prijatelja iz mladih let... Ko sem prišel v njeno sobo, so mi nenadoma stopile solze v oči. Bil sem uverjen, da mi bo Lili pripravljena pomagati..., saj je vendar že vse ugenila in mi zategadelj zaupala ročno torbico. Hotel sem ji vse pojasniti in sem rekel: — Od gladu sem bil napol blazen..., računa bi ne bil mogel plačati..., ti si me rešila, Lili! Brez te bi sedaj sedel v policijskih zaporih! Pri teh besedah se je Lili vsa izpremenila. V njenih očeh se je pojavil zločest izraz. Nadaljeval sem: — Da..., poslušaj sem se priložnosti, ki si mi jo bila ponudila..., vzel sem bankovec za sto frankov iz tvoje torbice... Lili je popadla torbico. Od jeze se je tresla po vsem životu. Preštevala je denar z besedami: — Moj denar, moj denar! Hipoma sem se bil streznil in sem hotel pobegniti. Ampak mirna Lili je odprla okno in jela vpit: — Pomagajte! Tatovi! Skočil sem k njej, jo zgrabil za vrat in tiščal, tiščal... dokler je postala rdeča kot žerjavica, oči so ji izstopile, usta so stregla po zraku... O pravem času se zrahljal prijem. Še pol minute — pa bi bil postal morilec! Kako sem neopažen prišel iz hiše, mi je še danes uganka. Da, dragi prijatelj..., v tako kratkem času, v nekaj urah sem postal berač in tat!... In samo trideset sekund je manjkalo, pa bi bil postal še morilec. Kdor je kdaj resnično poskusil, kaj se pravi gladovati, ne more jamčiti, v kakšen prepad se lahko vsak čas pogrezne. Slišaj. Naslednji dan so mi ponudili službo... Čez nekaj tednov sem poiskal Lili, ki me pač izstrahu ni prijavila. Imel sem velikodušno odkodovati jo in jo prositi odpuščanja... In potem se je začela pot nav-

zgor! Kako nepojmljivo je življenje! Na Madelaini smo se obrnili nazaj in smo zopet šli tam mimo, kjer nas je bil poprej nagovoril prosjak. Bil je še vedno na svojem mestu ter ni opazil velikodušnega darovalca. Približal se nam je in hrkljal s svojim tragičnim glasom: — Lačen sem! Pospešili smo krake...

KNJIGARNA "GLAS NARODA" 216 West 18th Street New York, N. Y.

RAZNE POVESTI IN ROMANI:

- Patria, povest iz Irake junaške dobe... 30
Po gorah in dolinah... 30
Pol litra vipavca... 30
Poleduj Mehikane... 30
Pravljice iz pripovedke (Kotulnik) 1. zvezek... 40 2. zvezek... 40
Predtržani, Prečeri in drugi svetniki v gramofonu... 35
Prigode čebelice Maje, trda vez... 1-
Ptice selivke, trda vez... 75
Pred nevihto... 35
Pravljice in pripovedke (Kotulnik) 1. zvezek... 40 2. zvezek... 40
Popotniki... 30
Povest Boga... 30
Prhi... 30
Povodnji... 30
Prški Jodki... 25
Prisega Huronskega glavarja... 30
Prvič med Indijanci... 30
Preganjaje Indijanskih mlajonarjev... 30
Potop, I. zv. ... 3-
Potop, II. zv. ... 3-
(Oba zvezka skupaj)... 5.50
Razkrinkani Habsburžani... 50
Rinalde Rinaldini... 50
Robinson... 50
Robinson (Cruse)... 1-
Rdeča megla... 75
Romancija na Portugalskem... 39
Roman treh src... 1-
Rdeča in bela vrtnica, opvest... 30
Rdeča megla... 70
Rdeča kokarda... 1.25
Slovenski življive... 40
Slovenski Robinson, trd. vez... 75
Sueški invalid... 35
Solnce in senca... 55
Skozni širne Indije... 50
Sanjska knjiga, mala... 50
Sanjska knjiga, nova velika... 90
Sanjska knjiga Arabika... 1.50
Spake, humorstva, trda vez... 90
Spominil Jugoslovanstva dobrovoljca 1914-18... 1.25
Srdopolceli, trd. vez... 40
Strahote vojne... 50
Stiri smrti, 4. sv... 35
Surt pred hibe... 55
Stanley v Afriki... 50
Strup iz Judeje... 75
Spomin znanega potovalca... 1.50
Sriratarjeva Antiblogija broš... 50
Siste Seste, povest iz Abrucev... 30
Siva medvedjega lova, Potopiani roman... 30
Strie Tomova koč... 50
Student naj bo, V. sv... 35
Sveta Netburga... 35
Sveje, male povesti... 35
Svitanje (Govorak)... 1-
Stevoledec... 30
Sopek Samotarke... 35
Sveta noč... 30
Svetlobe in senca... 1.20
Silke (Meško)... 50

HAKESPEAREVA DELA:

- Macbeth, trdo vez... 90
broširano... 70
Othelo... 30
Sen Kresne noči... 70
Sfiošna hnjizica:
Št. 1. (Ivan Albrecht) Banjsna gruda, izvorna povest, 104 str., broširano... 25
Št. 2. (Rado Murnik) Na Bledu, izvorna povest, 181 str., broš... 50
Št. 3. (Ivan Rozman) Testament, ljudska drama v 4 dej., broš. 105 stral... 3
Št. 4. (Cvetko Golar) Početno klanje, izbrane pesmi, 124 str., broširano... 50
Št. 5. (Fran Milčinski) Gospod Frideliv Želina in njegova družina veselomodre črtice I, 72 str., broširano... 25
Št. 6. (Novak Ljubecunec) Št. 7. Anderssonove pripovedke. Za slovensko mladino priredila Uvta, 111 str., broš... 35
Št. 8. Akt. 113... 25
Št. 9. (Univ. prof. dr. Franc Weber.) Problem sodobne filozofije, 347 stral., broš... 70

"GLAS NARODA" Slovenic Publishing Co. 82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Kretanje Parnikov Shipping News

Table listing shipping news with columns for date, destination, and ship name. Includes entries for 8. avgusta, 9. avgusta, 13. avgusta, 14. avgusta, 15. avgusta, 16. avgusta, 19. avgusta, 20. avgusta, 21. avgusta, 22. avgusta, 23. avgusta, 25. avgusta, 27. avgusta, 1. septembra, 3. septembra, 5. septembra, 8. septembra, 11. septembra, 12. septembra, 15. septembra, 16. septembra, 17. septembra, 18. septembra, 19. septembra, 20. septembra.

Table listing shipping news with columns for date, destination, and ship name. Includes entries for 22. septembra, 23. septembra, 24. septembra, 25. septembra, 26. septembra, 27. septembra, 1. oktobra, 3. oktobra, 4. oktobra, 6. oktobra, 8. oktobra, 9. oktobra, 10. oktobra, 14. oktobra, 15. oktobra, 16. oktobra, 17. oktobra, 18. oktobra, 22. oktobra, 23. oktobra, 24. oktobra, 25. oktobra, 29. oktobra, 31. oktobra.

Advertisement for SATURNIA and VULCANIA ships, including contact information for COSULICH LINE at 17 Battery Place, New York.

6 DNI PREKO OCEANA. Advertisement for French Line ships including PARIS, FRANCE, and Ile de France, with departure dates and times.

5 dni na oceanu. Advertisement for BREMEN and EUROPA ships, including contact information for NORTH GERMAN LLOYD at 57 Broadway, New York.